

Puss opp med grønn samvittighet

Nå kan vi pusse opp med grønnere samvittighet enn noen gang tidligere. Nye metoder, mer miljøvennlige produkter og bedre avfallsortering gjør det mulig.

Av ifi.no

Oppussing kan gjøres på mer miljøvennlige måter nå enn bare for få år tilbake. Produsentene utvikler stadig nye, gode og mer miljøvennlige produkter og metoder, og vi forbrukere kan i dag ta pensel og maling fatt med pågangsmot og "grønn" samvittighet. Malere og butikker har også plikt til å finne det til en hver tid mest miljøvennlige produktet som finnes og som duger til oppgaven. Likevel er det lurt å spørre i butikken eller eventuelle håndverkere om hvilke miljøvennlige produkter som kan benyttes.

Her er 10 råd for en mer miljøvennlig oppussing:

1. Hva og hvorfor?

Gjør en grundig vurdering av hva du vil pusse opp og hvorfor. Hva er målet med oppussingen og hvordan ønsker du resultatet skal bli. En god vurdering i forkant gir ofte bedre resultat og varer lenger enn en impulshandling som iblant også blir mislykket.

2. Nøyaktige mål

Ta nøyaktige mål og kjøp materialer deretter. Å sitte igjen med masse maling, tapeter, gulvbelegg og lignende som ikke blir brukt er sløsing med ressurser. Maling går ut på dato, og mye materialer til overs krever både plass og rydding og ender ofte opp som søppel uansett.

3. Velg vanntynnbart

Skal du male så velg vanntynnbar maling. Det finnes både vanntynnbar innendørs maling og utendørs maling. Vanntynnbar maling er mer miljøvennlig, tørker raskere og holder bedre på fargen enn oljebasert maling. Mange malingstyper er også miljømerket med Svanen, Blomsten eller Inneklimatemerket som kvalitetssikrer produktene. Til vanntynnbar maling brukes pensler med syntetisk bust eller en god rulle. Disse rengjøres godt med vann og litt oppvaskåpe, henges til tørk og kan brukes om igjen senere. Altså slipper du både whitesprit og "bruk og kast".

4. Snart og smart med tapet

Tapetsering er en effektiv og sikker vei til nye mønstre og farger. Her slipper du mange runder med fargeprøver for å finne riktig farge. Tapetet har den fargen det har. Både tekstil, fiber, miljøstri og glassfibertapet er ok alternativer med tanke på miljøet. Vinyltapet er sterkt og vaskbart, men ikke så godt alternativ i forhold til råvarer og mulig avgassing av mykgjørere. Kombinasjonen papirtapet og celluloseklister gir liten avgassing i inneklimate og er stort sett lagd av fornybare råvarer. Ulike tapeter har ulike vaskbarhet. Velg en type som passer dine behov. Tekstiltapet har lite avgassing, men kan bli en støvsamler. Velg helst spaltbare typer. De er enklest å vedlikeholde.

5. Velg riktig fug og lim

Vi vil gjerne ha et penest mulig resultat og tette alle skjemmende skjøter og sprekker med fugemasse. Det finnes utallige fug og limtyper å velge mellom. Vanntynnbare limtyper er bedre for både inne- og utemiljøet enn løsemiddelbaserte. Spør i butikk eller håndverker hva som finnes av fug- og limtyper til ditt behov. Fugemasser for utendørs bruk skal ikke brukes inne. Fugemasser basert på MS-polymer, akryl eller silikon kan brukes der de trengs - se www.folksam.se for mer informasjon. Elastiske eller plastiske masser må brukes der man skal tette en "levende" sprekk. Til sparkling og fylling av hull er det både billigere og mer miljøvennlig med egnet sparkelmasse.

6. Trygt og lunt med teppe

Teppe ble tidligere ofte sett på som lite miljøvennlig. I dag vet vi at teppe samler opp støvet og derfor faktisk bedrer inneklimate. Tepper gjør også et rom lunere og kan bidra til at man bruker mindre strøm. Tepper og teppefliser med resirkulerbart underlag er et bra valg. Teppefliser er også et miljøvennlig alternativ fordi det gir lite overskuddsmateriale, og det kan lett tas med og brukes om igjen i en ny bolig. Flere teppeprodusenter jobber også med å utvikle mer miljøvennlige innfargingsmetoder, lage teppe med mer resirkulert fiber for eksempel fra medisinsk utstyr og bruker gjenbrukskalk fra veibygging i underlaget. Spør hos teppeforhandleren din hvilke miljøvennlige teppe typer som finnes.

7. Gode gulv

Vurder om du skal kjøpe nytt gulv eller pusse opp det gamle. Å slippe ned, lasere, male eller lakke er noen alternativer for tregulv. Ved innkjøp av nytt gulv, velg en god kvalitet som varer, så du slipper å skifte så ofte. En god idé er også å velge gulv som ikke krever våt vask der det passer. Rengjøringsmidlene gjør ofte mer skade for miljøet enn selve gulvmaterialet.

8. Velg riktig varme

Skal du skifte ut varmekilder, så velg varmepumpe, biobrensel eller solpanel fremfor elektriske varmekilder og oljefyring. Å skifte ut dårlige vinduer eller isolere bedre vinduer og vegger er også et godt miljøgrep på sikt - spesielt gjelder dette for gamle hus.

9. Gjenbruk og kvalitet

Kan du bruke om igjen noen av dine gamle møbler gjennom å fornye dem med litt maling eller nye stoffer er det et godt alternativ til å kjøpe nytt. Å handle brukte møbler er også et alternativ. På nettet og på loppemarkeder kan du finne mange, pent brukte møbler. Kjøper du nytt, så unngå møbler av tropiske tresorter og kjøp kvalitetsmøbler som varer lenge. Heltre er et mye bedre alternativ enn møbler lagd av sponplater med folie eller tynn furukvalitet. Se også etter svanemerkede møbler.

10. Husk avfallssortering

Avfall må sorteres og kastes på riktig måte. Maling, lakkrester, lim og fugingsmasse kan du levere til kommunalt mottak for farlig avfall. Hvis kommunen har henteordning for farlig avfall kan avfallet legges i utlevert spesialbeholder eller eske. Husk å levere alt i originalemballasjen eller skriv utenpå hva det inneholder. Gammelt gulvbelegg, tapeter og tepper legges i beholder/pose for restavfall. Pent brukte tepper kan leveres til mottak/containere for brukte tekstiler. Brukbare møbler kan leveres til bruktmarked, gjenbruksstasjon, loppemarked eller selges på nettet. Bruker du håndverkere er det dem som har ansvar for riktig avfallssortering. Sjekk at det gjøres riktig og ta med ansvarsfordelingen for avfallet i kontrakten.

Mer informasjon

www.sintef.no/byggforsk/

www.gronnhverdag.no

www.sft.no

www.ecolabel.no

www.byggemiljo.no

www.folksam.se

www.astex.no

www.beckers.no